

Вашій дитині 3 роки? З вашою дитиною відбувається щось незрозуміле?

Вона стала зовсім некерованою, ігнорує всі ваші прохання, накази не сприймає і взагалі суперечить вам у всьому? Не хвилюйтеся, це не наслідок вашого виховання, це особливий період кризи трирічного віку — і він обов'язково мине.

Його слід лише пережити, так би мовити, перетерпіти, а не подолати чи уникнути. Цей етап є необхідною перехідною межею від раннього віку до віку дошкільного. У свідомості малюка руйнується знайома йому система соціальних відносин. Це період визначення свого власного «Я». Дитина віддаляється від дорослих і намагається налагодити з ними нові, більш глибокі взаємини.

Щоб пережити цей період, батьки мають терпіти і розуміти, що таким чином у дитини з'являється відчуття самостійності. Будьте певні, ви ніколи не сплутаєте цю кризу з будь-яким іншим періодом, адже має вона дуже характерні риси.

Перша характеристика кризи — негативізм. Найперший «симптом», що просто не можливо не помітити. Вас починає дратувати така поведінка дитини. Не хвилюйтеся! Пам'ятайте про терпіння. Вам здаватиметься, що дитина виявляє негативну реакцію на саму дію, а насправді вона протестує проти вашого прохання виконати цю дію. Малюк не робитиме чогось тільки через те, що це запропонувала зробити йому конкретний дорослий. До речі, часто ігноруються прохання лише одного члена родини, а з іншими дитина достатньо слухняна.

Головна причина такої поведінки — вчинити все навпаки, будь-що протилежне від того, чого вимагають. На перший погляд, здається, що це просто неслухняність дитини. Але при звичайній неслухняності вона чогось не робить тому, що саме цього не хоче робити. Якщо запропонувати інше цікавіше заняття, дитина погодиться його виконати.

При негативізмі все інакше (переконалася на власному досвіді): син попросив чаю, йому налили чашку, але вочевидь, він очікував відмови, бо зазвичай я пропоную йому молоко, сік або компот. З одного боку він хоче чаю, а з іншого — прагне зробити все навпаки. Тому дитина одразу відмовилася пити чай. Коли я сказала, що не хочеш — то не пий, то синок, почувши начебто заборону «не пий», почав пити.

Подібна ситуація була, коли намагалася вивчити з ним віршик. Малюкові необхідно було повторювати за мною рядки. Частку «не» він ставив майже перед кожним словом: «Не дощик, не кап, кап, кап, не всі доріжки не мокрі. Нам можна не йти не гулять, ми не промочимо не ніжки».

Таких прикладів можна навести безліч із життя будь-якої дитини. Пояснити таку поведінку можна тим, що саме в трирічному віці малюк починає розуміти, що можна чинити всупереч своїм бажанням. Щоб краще пережити цей період і намагатися хоч якось впливати на дитину, можна в деяких випадках вимагати протилежну від потрібної вам дію. Тоді дитина чинитиме навпаки, саме так, як вам потрібно.

Друга риса — упертість. Це слово у випадку з дитячою кризою має дещо інше значення. Дитина починає наполягати на чомусь не тому, що їй цього хочеться, а через те, що сама про це сказала дорослим і вимагає, щоб з нею погодилися. Її перше рішення є незмінним, і відмовитися від нього дитина не може навіть у разі зміни обставин.

Дитина може наполягати на тому, чого їй зовсім не хочеться або перехотілося. Наприклад, малюка кличуть додому, а він відмовляється йти з майданчика і повідомляє, що буде кататися на велосипеді. Він дійсно буде кружляти подвір'ям, нехай і з чітко вираженим на обличчі небажанням це робити, якою іграшкою чи цукеркою його не спокушали б.

У такому випадку можна пропонувати дитині одразу два варіанти, щоб вона могла зробити вибір. В описаній вище ситуації допомогли б такі слова: «Ти підеш додому пішки чи поїдеш на велосипеді?» Дитина розумітиме, що може обирати, тому їй ніхто нічого не наказує. А ви, звісно, досягнете своєї мети: покликати малюка додому.

Третя риса — знецінення. Цікава характеристика, що властива всім наступним перехідним періодам. Що знецінюється в очах дитини? Те, що раніше було звичним, цікавим і улюбленим. Вона може зламати улюблену іграшку, що запропонували невчасно. Такі явища свідчать про те, що в дитини змінюється ставлення до інших людей і до себе самої. Вона психологічно віддаляється від дорослих.

Криза 3-х років — це важливий етап у становленні особистості, за своєю бурхливістю він поступається лише підлітковому віку. Тому не засмучуйтесь і не хвилюйтеся, якщо у вашої дитини настала криза трирічного віку, уважайте це такою собі підготовкою до майбутніх «сюрпризів» підліткового становлення особистості.